İŞKUR

2019

YALOVA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

YALOVA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

YALOVA İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Mustafa Nazım BİLTEKİN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Yalova İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Muammer EROL
Yalova Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Yalova'da ise bu kapsamda planlanan 434 işletme ziyaret edilmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Erhan DEDE
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
KISALTMALAR iv
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 14
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 26
AÇIK İŞLER 29
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 38
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 42
SONUÇ 48
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 52

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı.....9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018).....11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri.....20
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları.....24
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar.....25
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı.....26
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 27
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 28
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 30
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 35
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 35
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları.....36
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 38
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı.....39
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 40
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 42
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 43
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 44
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi.....44
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018) 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 12
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 16
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 17
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 18
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 18
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı 19
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 21
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 22
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%) 22
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 23
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri 25
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı 28
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 29
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 31
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 33
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 34
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 40
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 41
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı 45
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 46

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Yalova İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 383 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Yalova ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 23 bin 475 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 944 çalışan erkeklerden, 5 bin 531 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Yalova ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek gruplarıdır.

Yalova ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Yalova ili açık iş oranı bakımından 0,3 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,7 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 129 kişilik açık iş mevcuttur. Yalova ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Hizmet Ve Satış Elemanları ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar Meslek gruplarıdır. İl genelinde açık işlerin yüzde 28,7'si için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Yalova ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Yalova ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)

mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yalova ilinde işverenlerin yüzde 29,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Yalova ilinde ülke geneline yakın olup yüzde 3,2'dir.

Yalova ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin Asgari Ücret desteği olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 10,5'i, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 23,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 20,6'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Yalova ilinde Yalova ilinde; Su temini kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı yüzde 100 oranında arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Yalova İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Yalova işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Yalova İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Yalova ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Yalova ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 2 bin 172 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 8 bin 496 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 20,3 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2012 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	1.279
Garson (Servis Elemanı)	643
Reyon Görevlisi	477
Temizlik Görevlisi	426
Satış Danışmanı / Uzmanı	387
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	340
Boyacı-Metal	261
Metal Mamuller Montaj İşçisi	235
Ön Muhasebeci	172
Gemi Onarım İşçisi	161

Kaynak: İŞKUR

Yalova ilinde 2018 yılında 2 bin 172 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada bin 279 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 15,1'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 925 olan Yalova ilinde işe yerleştirilenlerin 535'i erkek, geri kalan 390 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak

2 bin 711 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 35,3'ü kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında bin 497 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	651	136	787
Garson (Servis Elemanı)	307	140	447
Reyon Görevlisi	154	223	377
Satış Danışmanı / Uzmanı	93	147	240
Boyacı-Metal	212	0	212
Metal Mamuller Montaj İşçisi	204	1	205
Temizlik Görevlisi	59	74	133
Gemi Onarım İşçisi	109	0	109
Bahçıvan	97	9	106
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	100	0	100

Kaynak: İŞKUR

Yalova ilinde 787 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 18,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Reyon Görevlisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Yalova ilinde İŞKUR'a kayıtlı 7 bin 234 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 732'si erkek, 3 bin 502'si ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 9 bin 781 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

2011 yılında Yalova'da 3 bin 502 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 5 bin 293'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Yalova ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Yalova ilinde Kuruma kayıtlı bin 36 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Yalova ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %10,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı / Uzmanı ve Diğer Gündelikçiler, Temizleyiciler Ve İlgili İşler meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok, Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Diğer Gündelikçiler, Temizleyiciler Ve İlgili İşler, Satış Danışmanı / Uzmanı, Büro Memuru ve Sekreter gibi mesleklerin yanı sıra Ön Muhasebeci ve Kasiyer gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	56	726	395	1.121
2012	56	805	310	1.115
2013	36	621	207	828
2014	8	128	42	170
2015	9	141	26	167
2016	12	207	15	222
2017	13	221	30	251
2018	9	147	41	188

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında düzenlenen 9 mesleki eğitim kursuna 188 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 41'i erkek, 147'si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 78,2'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
İplik Bitim İşleri Operatörü	İplik Bitim İşleri Operatörü	İplik Bitim İşleri Operatörü
Çini İşlemecisi	Bilgisayar Destekli Makine Ressamı/Makine Ressamı	Çini İşlemecisi
Bilgisayar Destekli Makine Ressamı/Makine Ressamı	Bilgisayar Destekli Reklam Ve Tasarım Elemanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı		El Nakışçısı
El Nakışçısı		Bilgisayar Destekli Reklam Ve Tasarım Elemanı
Bilgisayar Destekli Reklam Ve Tasarım Elemanı		Bilgisayar Destekli Makine Ressamı/Makine Ressamı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar İplik Bitim İşleri Operatörü, Çini İşlemecisi ve Bilgisayar Destekli Makine Ressamı/Makine Ressamı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise İplik Bitim İşleri Operatörü, Çini İşlemecisi ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla İplik Bitim İşleri Operatörü, Bilgisayar Destekli Makine Ressamı/Makine Ressamı ile Bilgisayar Destekli Reklam Ve Tasarım Elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	34	21	20	41
2012	89	50	46	96
2013	179	131	83	214
2014	124	89	67	156
2015	399	329	219	548
2016	559	387	323	710
2017	736	739	513	1.252
2018	610	637	367	1.004

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye

ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 610 program düzenlenmiş olup toplam Bin 4 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 63,4'ü kadınlardan, yüzde 36,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)
Garson (Servis Elemanı)	Satış Elemanı (Perakende)	Garson (Servis Elemanı)
Konfeksiyon İşçisi	Büro Memuru (Genel)	Konfeksiyon İşçisi
Büro Memuru (Genel)	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Ön Muhasebeci
Aşçı Yardımcısı	Proses İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Büro Memuru (Genel)
Ön Muhasebeci	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Satış Danışmanı / Uzmanı
Hemşire	Hemşire	Makineci (Dikiş)
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Aşçı Yardımcısı	Süs Bitkileri Yetiştiricisi
Reyon Görevlisi	Depo Sorumlusu	Reyon Görevlisi

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Yalova ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Satış Elemanı (Perakende), Garson (Servis Elemanı) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	6	42	108	150
2012	1	8	20	28
2013	0	0	0	0
2014	3	35	41	76
2015	4	76	24	100
2016	7	95	50	145
2017	12	156	121	277
2018	15	150	187	337

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 15 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 25 daha fazladır. Programa 2018 yılında 150'si kadın, 187'si erkek olmak üzere toplam 337 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

Kaynak: İŞKUR

Yalova ilinde 2018 yılında yüzde 35,8'i kadın olmak üzere 2 bin 830 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 18,4 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Yalova ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Yalova ilinde 383 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 23 bin 475 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Yalova ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Yalova ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	158
Toptan ve perakende ticaret	52
İnşaat	49
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	40
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13
Eğitim	12
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11
Ulaştırma ve depolama	11
Gayrimenkul faaliyetleri	5
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Madencilik ve taş ocakçılığı	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1
Genel Toplam	**383**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Yalova ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 41,2'si İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30,9 seviyesindedir. Bu durumda Yalova ilinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 19,1 iken Yalova ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün

payı yüzde 14,4 düzeyindedir. Yalova ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Finans ve sigorta faaliyetleri ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Yalova ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 18,2 olarak gerçekleşmiştir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 100'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 48,7'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 36,4 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Yalova ilinde bu oran yüzde 23,6 olarak gerçekleşmiştir. Yalova ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 17,7 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 36,8 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Yalova ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde işletmelerin yüzde 42,2'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Yalova ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler sırasıyla Kültür sanat, eğlence dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin ilk üçünde yüzde 100 oranında vardiyalı çalışma söz konusudur. Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü ise yüzde 15,4 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Yalova ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha düşüktür. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 26,8'i kadın, yüzde 73,2'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 18,8'e düşmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Yalova ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 23,6'sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Yalova ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilindeki işletmelerin yüzde 12,8'inde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 24,7'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Ulaştırma ve depolama sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler de ihracat yapan işletme oranı anlamında Yalova ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 41,2 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Yalova ilinde işletmelerin yüzde 17,1'i e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	83,2%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	19,0%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	5,5%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	3,5%
Finansman yetersizliği	2,6%

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 18 sektörden 8 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 13,6 olarak gerçekleşmiştir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 100'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 30,8 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Yalova ilinde en fazla işletme İmalat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 19,5' te kalmıştır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 21,7'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Yalova ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 77,8 ilave yatırım, yüzde 14,8'i stratejik yatırım, yüzde 13,6'sı teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u

ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Yalova ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 68,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Yalova ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Yalova ilinde Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü ve Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 68,7'nin altında kalarak yüzde 67,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
İmalat	0,0%	47,1%	85,6%	26,9%	2,9%	1,9%	37,5%
Toptan ve perakende ticaret	2,3%	29,5%	81,8%	56,8%	2,3%	4,5%	25,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	27,6%	89,7%	62,1%	6,9%	0,0%	20,7%
İnşaat	0,0%	40,0%	85,0%	30,0%	5,0%	0,0%	15,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	17,6%	88,2%	17,6%	5,9%	0,0%	11,8%
Eğitim	0,0%	18,2%	100,0%	54,5%	0,0%	0,0%	9,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	30,0%	100,0%	60,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	37,5%	87,5%	50,0%	0,0%	0,0%	25,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	66,7%	83,3%	0,0%	0,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,4%**	**37,0%**	**86,8%**	**39,7%**	**3,1%**	**1,6%**	**26,5%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 86,8'i İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 37'si Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 39,7'si ise İşbaşı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Yalova ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 85,6'sı İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 47,1'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 37,5'i ise Teşviklerden yararlanırken, yüzde 26,9'u ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu çalışanlara yönelik eğitim hizmetlerinden, Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 2,3'ü faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenecek Alan	Oran
İşe Uygun Eleman Temini	63,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	58,0%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	49,2%
İşbaşı Eğitim Programı	36,4%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	15,8%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	7,8%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 63,9'u İşe uygun eleman temini, cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 66,7'si ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 16,2'si ise İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 10,3 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Yalova ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Yalova iline göre daha yüksek seviyededir. Yalova ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR

hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Yalova ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Yalova ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 23 bin 475 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 17 bin 944 erkek çalışan ve 5 bin 531 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	1.131	9.609	10.740
Toptan ve perakende ticaret	1.239	2.146	3.385
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	908	1.499	2.407
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	625	1.278	1.903
İnşaat	163	1.173	1.336
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	712	397	1.109
Eğitim	393	198	591
Ulaştırma ve depolama	130	411	541
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	61	412	473
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	98	325	423
Gayrimenkul faaliyetleri	33	225	258
Diğer hizmet faaliyetleri	19	106	125
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	79	81
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	6	30	36
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	8	26	34
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	32	33
Genel Toplam	**5.531**	**17.944**	**23.475**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Yalova ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 60,2'si bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör Toptan ve Perakende ticaret sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 36,6'sı Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe çalışmaktadır. Yalova ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe çalışanların yüzde 66,6'sını kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	143	4.857	5.001
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	431	3.528	3.959
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	959	2.244	3.203
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.324	1.855	3.179
Profesyonel Meslek Mensupları	1.079	1.591	2.670
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	246	2.011	2.257
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.135	1.073	2.208
Yöneticiler	166	642	808
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	47	141	189
Genel Toplam	**5.531**	**17.944**	**23.475**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Toplam çalışanlar içerisinde Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı yüzde 21,3 seviyesindedir. Yalova ilindeki kadın çalışanların yüzde 2,6'sı; erkek çalışanları ise yüzde 27,1'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 16,9'u bu meslek grubunda istihdam edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 13,6 oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Yalova ilinde Hizmet Ve Satış Elemanları en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı
Sentetik Elyaf İmal İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Sentetik Elyaf İmal İşçisi
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	Kasiyer	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Büro Memuru (Genel)	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
Metal Mamuller Montaj İşçisi	Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Reyon Görevlisi	Boyacı-Metal
Beden İşçisi (Genel)	Sekreter	Satış Danışmanı / Uzmanı
Büro Memuru (Genel)	Garson (Servis Elemanı)	Taslama Tezgâh İşçisi
Kasiyer	Çağrı Merkezi Elemanı	Gemi Montajcısı

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Yalova ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Temizlik Görevlisi, Sentetik Elyaf İmal İşçisi ve Gemı Ön İmalat Ve Montaj Elemanı meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Temizlik Görevlisi, Satıs Danısmanı / Uzmanı ve Kasiyer; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise Gemı Ön İmalat Ve Montaj Elemanı, Sentetik Elyaf İmal İşçisi ve Metal Mamuller Montaj İşçisi meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Yalova ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yüzde 50,8'inde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. İmalat sektöründe bu oran

yüzde 53,9, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yüzde 54,9 ve İnşaat sektöründe ise yüzde 25 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 80,5'i Pratik Beceri, yüzde 59,9'u İş deneyimi ve yüzde 35'i ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Yalova ilinde olduğu gibi yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki Pratik Beceri kriteri hem Yalova ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	211	1,9%	20,8%
Toptan ve perakende ticaret	84	2,4%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66	2,7%	41,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	36	1,8%	10,0%
İnşaat	9	0,7%	8,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8	0,7%	27,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	1,9%	23,1%
Eğitim	4	0,7%	8,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0,4%	20,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	0,8%	33,3%
Genel Toplam	**428**	**1,8%**	**21,4%**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 19 işletmede 428 açık iş tespit edilmiştir. Yalova ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Yalova ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 428 kişilik açık işin yüzde 49,3'üne tekabül eden 211 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve İnşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Yalova ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Yalova ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üstündedir. Yalova ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 1,9 ile İmalat sektörü olarak tespit edilmiştir.

Yalova ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 21,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Yalova ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Yalova ilinde işverenler açık işlerin yüzde 36,8',inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Yalova ilinde yüzde 16,3 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Yalova ilinde ise işverenlerin yüzde 46,9'u mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Yalova ilindeki açık işlerin yüzde 28,7'sinde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 28'inde ise lise altı eğitim düzeyi talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 73,4 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 13 oranında yüksek öğretim seviyesi talep

edilirken ve yüzde 13,6 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 42,9 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 22,1 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Yalova ilinde işverenler mevcut açık işlerin yüzde 15,8'inde engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 27,8 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 43,6'sında engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Yalova ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin orantılı olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Yalova ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Yalova ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 82,5 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Yalova ilinde ikinci sırada yüzde 50,2 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 32,8 ile İnternet - Sosyal Medya arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	4	1
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	1	2
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	1	6	3
Takım Çalışması	3	3	5	4
Analitik Düşünebilme	8	5	3	5
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	7	6	2	6
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	5	7	9	7
Bilgisayar Kullanımı	9	7	7	8
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	6	9	8	9
Yabancı Dil	9	8	10	10

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işler için birinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi aranmasına rağmen, cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde işverenler tarafından en çok İletişim ve İfade Yeteneği aranan beceridir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmaktadır. Yalova ilinde, Yabancı dil becerisi ile yenilikçi düşünce yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından fazla aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	129	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	83	2,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	71	3,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	46	1,4%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	38	0,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	31	1,1%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	30	1,3%
Yöneticiler	1	0,1%
Genel Toplam	**428**	**1,8%**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam

açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 30,1'dir. İkinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Yalova ili için tespit edilen yüzde 1,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 3,1 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	27,8%	31,0%	17,5%	83,3%	54,0%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	64,2%	3,7%	16,0%	88,9%	77,8%	1,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	82,6%	97,1%	52,2%	1,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	15,6%	8,9%	13,3%	91,1%	53,3%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	13,5%	16,2%	5,4%	86,5%	5,4%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	46,7%	0,0%	93,3%	33,3%	30,0%	26,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	55,2%	31,0%	31,0%	58,6%	24,1%	17,2%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**30,9%**	**14,6%**	**32,8%**	**82,5%**	**50,2%**	**3,6%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Yöneticiler, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı veya tamamına yakını İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Tüm meslek gruplarına ait açık işler için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Gemi Ön İmalat ve Montaj Elemanı	-	1	4	-	-	-	-	2	-	3
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	-	-	2	1	-	3	-	-	-	-
Çağrı Merkezi Elemanı	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-
Satış Danışmanı / Uzmanı	4	-	1	2	-	3	6	5	7	-
Garson (Servis Elemanı)	-	-	-	2	-	4	5	3	-	1
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	-	2	-	-	-	3	-	-	-	1
Kasiyer	5	3	6	1	-	-	-	4	-	2
Kasap	-	7	3	4	-	6	5	2	-	1
Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisi	1	-	2	3	-	-	-	5	-	4
Elektrikçi-Gemi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Yalova ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Çağrı Merkezi Elemanı ve Kasiyer mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Kasap mesleklerinde de Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk sırada aranmaktadır .

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Çağrı Merkezi Elemanı	Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı
Et Paketleme işçisi	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Elektrik Malzemesi Montaj İşçisi	Gemi İnşaatı Ve Gemi Makineleri Mühendisi	Garson (Servis Elemanı)	Çağrı Merkezi Elemanı
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)	Kasiyer	Satış Danışmanı / Uzmanı
Temizlik Görevlisi	Elektrikçi-Gemi	Kimya Proses Elemanı	Garson (Servis Elemanı)
Diğer Fırıncılar, Pastacılar Ve Şekerleme İmalat İşçileri	Metalize Plastik Makinesi Operatörü	Satış Elemanı (Perakende)	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)
Garson (Servis Elemanı)	Çelik Yapılandırmacı	Reyon Görevlisi	Kasiyer
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Kasap	Çağrı Merkezi Elemanı	Kasap
Ebe	Boru Tesisatçısı-Gemi	Makineci (Dikiş)	Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisi
Sekreter	Taslama Tezgâh İşçisi	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Beden İşçisi (Genel)

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Kasiyer meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Çağrı Merkezi Elemanı, Et Paketleme İşçisi ve Elektrik Malzemesi Montaj İşçisi meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Gemi Ön İmalat ve Montaj Elemanı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisi meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Satış Danışmanı / Uzmanı, Garson (Servis Elemanı) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Yalova ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Yalova ilinde ise 20+ istihdamlı 143 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Yalova ilindeki işletmelerin yüzde 37,4'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yalova ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, Konaklama ve Yiyecek hizmetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Yalova ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	308
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	97
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	59
Toptan ve perakende ticaret	45
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	29
İnşaat	22
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12
Eğitim	9
Diğer hizmet faaliyetleri	3
Ulaştırma ve depolama	2
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Genel Toplam	**588**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 588 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Yalova ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 52,4'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İdari ve destek

hizmet faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 258 kişi ile Sanatkarlar Ve ilgili İşlerde Çalısanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 43,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye geneline baktığımızda Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	52
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	51
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	41
Gemi Montajcısı	29
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	28
Çağrı Merkezi Elemanı	26
Garson (Servis Elemanı)	24
Makineci (Dikiş)	17
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	14
Raspacı (Gemi)	11
Diğer	295
Toplam	**588**

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 52 kişi ile İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla

51 kişi ile Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve 41 kişi ile Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson (Servis Elemanı) ve Makineci (Dikiş) mesleklerin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Yalova ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Gemı Ön İmalat ve Montaj Elemanı, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Çağrı Merkezi Elemanı gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır, bu beceri ise Yalova da ikinci sırada yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
İskele Kurucusu-İnşaat (Metal Veya Ahşap)	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	100,0%	100,0%	60,0%	60,0%	0,0%	60,0%	0,0%
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	100,0%	87,5%	52,5%	20,0%	20,0%	12,5%	17,5%
Gemi Montajcısı	71,4%	64,3%	17,9%	0,0%	17,9%	0,0%	0,0%
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	74,1%	100,0%	33,3%	11,1%	11,1%	0,0%	29,6%
Çağrı Merkezi Elemanı	100,0%	20,0%	20,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	91,3%	91,3%	82,6%	8,7%	8,7%	0,0%	0,0%
Makineci (Dikiş)	88,2%	41,2%	41,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	42,9%	35,7%	42,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Raspacı (Gemi)	100,0%	9,1%	100,0%	9,1%	9,1%	0,0%	9,1%

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. İskele Kurucusu-İnsaat (Metal Veya Ahsap), Çağrı Merkezi Müsteri Temsilcisi, Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı ve Raspacı (Gemi) gibi mesleklerde TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması ve Vardiyalı çalışma olması seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olarak çok az tercih edilmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Yalova ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde

durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yalova ilinde işletmelerin yüzde 29,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Yalova ilinde ise yüzde 3,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	29,2%	0,6%	29,9%	40,3%
Toptan ve perakende ticaret	37,3%	2,0%	23,5%	37,3%
İnşaat	31,3%	4,2%	25,0%	39,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	30,8%	7,7%	35,9%	25,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20,0%	0,0%	35,0%	45,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	30,8%	15,4%	7,7%	46,2%
Eğitim	33,3%	8,3%	25,0%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	36,4%	18,2%	9,1%	36,4%
Ulaştırma ve depolama	27,3%	0,0%	36,4%	36,4%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	40,0%	60,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**29,4%**	**3,2%**	**28,9%**	**38,5%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Toptan ve Perakende Ticaret, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür. Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilikin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	119	28,1%
İnşaat	351	26,3%
İmalat	879	8,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	174	7,2%
Toptan ve perakende ticaret	170	5,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	77	4,0%
Ulaştırma ve depolama	17	3,2%
Eğitim	-1	-0,2%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-6	-0,6%
Genel Toplam	**1.781**	**7,6%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Yalova ilinde ise bu oran yüzde 7,6 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 879 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 28,1 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir. Yalova ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	568	11,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	341	10,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	325	10,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	213	9,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	221	5,6%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	9	4,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	49	2,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	47	1,8%
Yöneticiler	7	0,9%
Genel Toplam	**1.781**	**7,6%**

Kaynak: İPA 2019

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 568 kişilik artış ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 7 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
İnşaat İşçisi	Boyacı (Örgü Yünü)
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Sekreter
Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı	Salyangoz İşleme İşçisi
Gemi Montajcısı	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Garson (Servis Elemanı)	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Raspacı (Gemi)	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim
Satış Danışmanı / Uzmanı	Matematik Öğretmeni-Ortaöğretim
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Is Güvenliği Uzmanı (Az Tehlikeli Sınıf-C)
Çağrı Merkezi Elemanı	Diğer İnşaat Boyacıları
Boyacı-Metal	Sınıf Öğretmeni

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, İnşaat İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı olup, Boyacı (Örgü Yünü), Sekreter, Salyangoz İşleme İşçisi meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Gemi Ön İmalat Ve Montaj Elemanı ile Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) mesleği istihdam artışı beklenen meslekler içerisinde yine ilk sıralarda yer almaktadır. Yalova ili için imalat sektörü ile ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Yalova ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Asgari ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise İşbaşı Eğitim Programı yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

Kaynak: İPA 2019

Yalova ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 23,8'i istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 20,6'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 38'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceği görüşündeyken, yüzde 17,6'sı ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Yalova ilinde; Su temini kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Yalova İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Yalova ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 11 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR42 (Kocaeli-Sakarya-Düzce,Bolu-Yalova) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 10,2'dir.

Yalova ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Yalova'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Yalova ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 76.4'ü erkeklerden, sadece yüzde 23,6'sı kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Eğitim sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Eğitim ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Yalova ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Yalova ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 9 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 188 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Yalova ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İnşaat ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Yalova ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 82 işletmede 428 açık iş tespit edilmiştir. Yalova ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 428 kişilik açık işin yüzde 49,3'üne tekabül eden 211 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin fazla olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Yalova ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 1,8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Yalova ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalısanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 30,1'dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 28,7'sinin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, iletişim ve ifade yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ve Takım Çalışması gibi becerilere sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Yalova ilinde işletmelerin yüzde 29,4'ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Yalova ilinde ise yüzde 3,2 olarak gerçekleşmiştir.

Yalova ilindeki işverenlerin yüzde 35,3'ü, istihdama en çok katkı sunan teşvikin Asgari ücret desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Yalova ilinde; Yalova ilinde; Su temini kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin tamamı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana

çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.**

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. Unvanı :……

Tarih : …… Telefonu : ……

E-Posta :…… İmza/Kaşe : ……

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.